

Handläggare Liselott Hedman

Till

Telefonplans förskolor

Telefon:

Verksamhetsplan 2020 för Telefonplans förskolor

Innehållsförteckning

Inledning.....	3
1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla.....	6
1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort.....	6
1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige.....	6
2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt.....	11
2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring.....	11
2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö.....	12
3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden.....	14
3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser.....	14
3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna.....	15
Uppföljning av ekonomi.....	18
Resursanvändning.....	18
Budget 2020.....	18
Övrigt.....	18

Inledning

Förskolorna **Mikrofonen, Skogsläntan, Luren, Paletten, Smeden och Timotejen** är förskolorna som ingår i enheten Telefonplans förskolor. Enhetens verksamhetsidé innebär att vi är medforskande pedagoger som bedriver undervisning genom ett utforskande arbetssätt där vi lägger stor vikt vid barns nyfikenhet, delaktighet och inflytande. Genom att barnens lek, kommunikativa och skapande förmågor tas tillvara och uppmuntras utvecklas barnens språk, fantasi och skaparkraft. Barnens identitet, självkänsla och empatiska förmåga stärks genom att vi ser och bekräftar varje barn utifrån deras egna förutsättningar och att verksamheten styrs av barnens intressen och behov. Vi arbetar med hållbar utveckling som ett övergripande och gemensamt fokusområde i hela enheten. Detta för att verka för likvärdighet inom vår förskoleenhet men också för att verka för en gemensam och hållbar framtid. Enhetens förskolor arbetar med ”sommaruppgifter” i syfte att ge barn, pedagoger och enheten något gemensamt att förhålla sig till och som ett sätt att tillsammans starta upp vårt gemensamma fokusområde. Sommaruppgiften bidrar till delaktighet och inflytande för samtliga barn och familjer.

Genom vår gemensamma värdegrund skapar vi en god gemenskap och en VI –känsla inom hela förskoleenheten: *En likvärdig förskola i världsklass för alla barn i Telefonplan! Enhetens värdegrund: På våra förskolor ska alla känna sig delaktiga och ha inflytande över sin vardag. Trygghet, glädje och ett utforskande arbetssätt skapar lust att leka och lära. Genom likabehandling ser vi alla människors lika värde och möjliggör att alla får vara sitt bästa jag varje dag. Vi verkar tillsammans för en hållbar utveckling!*

Stadens vision -2040 "Ett Stockholm för alla" samt Hägersten-Liljeholmens värdegrund är grunden till enhetens värdegrund.

Avdelningschef är övergripande ansvarig för stadsdelens samtliga förskolor.

Enhetens organisation består av: Rektor, två biträdande rektorer och en administratör som utgör en ledningsgrupp. Syftet med ledningsgruppen är att stödja medarbetarna så att de kan fullgöra sitt uppdrag enligt styrdokumentet.

Rektor är verksamhetsansvarig och har det övergripande ansvaret för att läroplanen och riktlinjer för förskolan följs, ansvar för verksamhet, budget, personal, och arbetsmiljöfrågor samt planerar, leder och utvecklar verksamheten tillsammans med biträdande rektorer, ledningsgruppen och medarbetarna. Ansvaret innebär även att ha fokus på uppföljning och resultat så att alla verksamheter ges möjlighet att leva upp till rådande riktlinjer för vår vision inom förskolan.

Biträdande rektorer biträder Rektor inom det pedagogiska ledarskapet, arbetsmiljö, lokalfrågor, personalärenden mm. Planerar, leder och utvecklar verksamheten tillsammans med rektorn, ledningsgruppen och medarbetarna. Ansvaret innebär även att ha fokus på uppföljning och resultat så att alla verksamheter ges möjlighet att leva upp till rådande riktlinjer för vår vision och värdegrund samt våra styrdokument inom förskolan.

Administratören bistår rektor och biträdande rektorer med allt administrativt arbete. Ser över vikariebehov på varje förskola, ansvarar för beställningar av förbrukningsmaterial, personalrapportering och fakturering mm.

IKT pedagog är ansvarig för införandet av nya skolplattformen samt enhetens IKT grupp

som består av en till två pedagoger på varje förskola. Gruppen ansvarar för att utbilda och stötta pedagoger i frågor som rör skolplattformen.

Vi lägger stor vikt vid **delaktighet och inflytande** för både barn, pedagoger och vårdnadshavare. Våra möten skall bilda en röd tråd där det tydligt framgår vilket syfte och innehåll de olika mötena har. Enhetens organisation och mötesstruktur bygger på att skapa tillfällen att träffas i olika forum där vi skapar förutsättningar för delaktighet, uppföljning och analys av genomförande. Rektor och biträdande rektorer deltar på dessa möten.

Rektor och biträdande rektorer möter samtliga medarbetare i medarbetarsamtal, lönesamtal och arbetslagssamtal varje år. Antal medarbetare i barngrupp uppgår till 88 varav 35 förskollärare och 53 barnskötare. Enheten har också 6 kockar och en städare samt två köksbiträden.

Samordningsgruppen består av pedagoger med fokus på samordning och organisationsfrågor. Det finns en alternativt två ansvariga på varje förskola och de träffar de biträdande rektorerna en gång i månaden. Syftet med samordningsgruppen är att vara en länk mellan ledning och verksamhet för att skapa delaktighet och inflytande. Den som är samordnare ansvarar för att lyfta frågor vidare till ledning samt ge information vid planerade möten.

Utvecklingsgruppen består av förskollärare med fokus på pedagogiska utvecklingsfrågor samt likabehandlingsarbetet. Det finns en alternativt två ansvariga på varje förskola och de träffar biträdande rektorer en gång i månaden. De ansvarar för att rätt frågor tas upp på lokal utvecklingsgrupp/ lärarforum med de övriga barngruppsansvariga förskollärarna på förskolan en gång i veckan. Gruppen är ett stöd i det praktiska genomförandet för medarbetarna vad gäller uppfyllelsen av våra åtaganden. Syftet med gruppen är att utveckla och höja den pedagogiska kvaliteten med fokus på undervisning, utvärdering och utveckling utifrån verksamhetsplanen, plan mot diskriminering och kränkande behandling samt vår vision och värdegrund samt för en likvärdighet inom enheten. Den som är lokal utvecklingsledare ansvarar för att lyfta frågor vidare till ledning samt ge information vid planerade möten.

Teammöten har alla arbetslag minst en gång per månad där den ansvariga i utvecklingsgruppen och samordningsgruppen planerar dagordning och innehåll. Delaktighet och inflytande för samtliga medarbetare är i fokus. Frågor från medarbetare tas med till utvecklingsgruppen och samordningsgruppen. Syftet med teammöten är att prata om frågor som rör den enskilda förskolan och dess rutiner. Inför teammöten skriver alla pedagoger i SKA, vårt systematiska kvalitetsarbete. Detta är underlaget för innehållet på mötet. Lokal utvecklingsgrupp/ Lärarforum är ett möte där alla förskollärare träffas för att ha pedagogiska diskussioner utifrån våra styrdokument och aktuell forskning. Förskolläraren har ett särskilt ansvar för barngruppen och dess utbildning som arbetslagen genomför gemensamt.

Lärarforumets syfte ligger i att skapa förutsättningar för förskolläraren att fullgöra sitt ansvar och uppdrag. Fokus ska ligga på att lyfta och följa upp, samt leda det pedagogiska arbetet utifrån styrdokument, våra åtaganden och enhetens systematiska kvalitetsarbete som beskrivs i vårt pedagogiska år. Utvecklingsgruppsansvarig ansvarar för dagordning och innehåll. Rektor och biträdande rektorer deltar vid behov. En gång i månaden träffas alla förskollärare i hela enheten för ett gemensamt lärarforum i syfte att arbeta för en ökad likvärdighet på våra förskolor.

Kris - brand och beredskapsmöte genomförs regelbundet. Det finns en ansvarig på varje

förskola som tillsammans med biträdande rektor har möten en gång i månaden.

Arbetsplatsträffar (APT) genomförs varje månad. Mötena innehåller information, olika pedagogiska forum och arbetsmiljöfrågor. Gemensamma beslut kan fattas i samverkan under mötet. Rektor eller biträdande rektorer håller i mötet och ansvarar för dagordning samt protokoll.

Enskild pedagogisk utvecklingstid för förskollärare är avdraget från schemat.

Arbetslagsreflektion sker regelbundet. Fokus på dessa möten är de projekt arbetslagen arbetar med tillsammans med barnen och hur de ska komma vidare i dessa. Vi arbetar utifrån dokumentet SKA i vilket vi synliggör våra observationer, barnens läroprocesser, såväl enskilda som i grupp och våra reflektioner och analyser av dessa. Undervisning som begrepp lyfter vi kontinuerligt i arbetslagen. Förskolläraren ansvarar tillsammans med arbetslaget för att alla barn i vår enhet får en likvärdig, lustfylld och utifrån deras intressen och behov utformad undervisning. Vi definierar undervisning med att vi arbetar målstyrt. Vi följer kontinuerligt upp vårt målstyrda arbete i vårt systematiska kvalitetsarbete.

Systematiskt kvalitetsarbetet som vi kallar SKA bygger på att alla pedagoger i enheten ska känna till när och vad som ska göras vid olika tillfällen under läsåret. Det ska vara ett enkelt och systematiskt material som ska hjälpa arbetslagen att utveckla och utvärdera det arbete de gör under läsåret. En av de biträdande rektorerna ansvarar för att kontinuerligt följa upp att förskolläraren och arbetslaget arbetar målstyrt. SKA är uppbyggd genom att varje arbetslag formulerar en verksamhetsnära projektplan där den aktuella barngruppens behov och intressen är i fokus. Projektplanen skrivs utifrån enhetens fokusområde och verksamhetsplan och aktuell barngrupps behov och intressen. I slutet av varje termin görs en utvärdering av läsårets arbete. Resultatet sammanställs och analyseras. Analysen ligger till grund för kommande läsårs förbättrings- och utvecklingsarbete.

Förutom egna utvärderingsmallar används ett **självskattningsformulär WKI** (indikatorer) från Stockholms stad. Vi kan tydligt se var styrkorna och utvecklingsbehoven i det pedagogiska arbetet finns, vilket ger ett bra stöd i vårt kvalitetsarbete. Ansvarig för sammanställning av enhetens resultat är Rektor och biträdande rektor. Barnens deltagande och inflytande i kvalitetsarbetet sker genom observationer, egna val, projektarbeten, pedagogisk dokumentation samt genom samtal/ intervjuer i grupp eller enskilt. Förskolorna har olika forum där synpunkter från barnen lyssnas in. Frågor om verksamheten diskuteras på dessa möten och barnen får möjlighet att påverka sin vardag och vissa beslut i verksamheten.

Föräldrasamverkan är en viktig förutsättning för att vi ska nå goda resultat i vårt arbete. Resultatet av brukarundersökning 2019 visade och identifierade förskoleenhetens samlade styrkor och utvecklingsområden. Alla vårdnadshavare bjuds in till tre förskoleråd under läsåret, ett på hösten och två på våren. Förskolerådet är ett öppet forum vilket innebär att de vårdnadshavare som är intresserade är välkomna.

Starka områden i enheten bygger på resultatet från brukarundersökningen, medarbetarenkäten och från våra samtal med barnen samt resultat från medarbetarnas utvärdering och analys av sitt arbete mot de nationella målen. De visar bland annat att man som vårdnadshavare anser att det enskilda barnet uppmuntras till lek genom eget skapande och att man uppmuntras i att utveckla sina sociala förmågor på förskolan. Medarbetarenkäten visar att medarbetarna anser sig ha tydliga mål, vet vad som förväntas av dem och att förskolechefen ställer tydliga krav på dem.

Utvecklingsområden vi kan se en stor vinst med att fortsätta arbeta med ett gemensamt huvudfokusområde för hela enheten och ha olika fördjupningsområden. För att understödja likvärdighet och kollegialt lärande inom enheten samt för att underlätta att dessa ska gå som en röd tråd genom alla verksamheter och pedagogiska forum

-Hållbar utveckling/Likabehandling/demokrati/barnkonventionen

- IKT

- Undervisningsbegreppet i förskolan

Viktiga styrdokument: Sveriges rikets lag, FN:s barnkonvention, Arbetsmiljölagen, Sekretesslagen, Socialtjänstlagen (SOL), Skollagen, Läroplan för förskolan (Lpfö98, rev. 2010), Stockholms stads Förskoleprogram, Stadsdelens mål och åtaganden, Verksamhetsplan 2019-2020, Projektplan 2019- 2020, Plan mot diskriminering och kränkande behandling 2019-2020.

Viktiga samarbetspartners: Stadsdelens förskoleavdelning och ekonomiavdelning, Feelgood företagshälsovård, Stockholms Universitet, socialtjänsten, barnhabiliteringen i Liljeholmen, BUP, talpedagog, BVC, biblioteket vid Telefonplan, grundskolorna inom stadsdelen.

Varje år genomförs en medarbetarenkät som är en viktig del av medarbetarskapet inom verksamheterna. Åtgärder för utveckling i enheten kommer att förutom ledarskapsfrågor, fokusera på samarbete, god arbetsmiljö, medledarskap, kollegialitet, delaktighet och respekt. Verksamhetsplanen är bearbetad och tagen på vår planeringsdag den vecka 3 2020. Medarbetarna har varit delaktiga och haft möjlighet att påverka innehållet i av verksamhetsplanen på planeringsdagarna i januari.

KF:s inriktningsmål:

1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Antal tillhandahållna platser för feriejobb	360 st	Tas fram av nämnd	Tertial

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel legitimerade förskollärare av totalt antal anställda (årsarbetare)	32 %		Tertial
 Andel nöjda föräldrar till barn i förskolan	90 %	90 %	År
 Antal barn per grupp	16	16	Tertial

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Antal förskolebarn per anställd (årsarbetare)	4,9	4,9	Tertial
 Kvalitetsindikatorn - Självvärdering utifrån läroplansuppdraget	3,5	Tas fram av nämnd	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Stadsdelsnämnderna ska säkerställa att alla förskolor har en strategi för att öka barns fysiska aktivitet och rörelse under förskoledagen	2020-01-01	2020-12-31

Nämndmål:

Alla barn i förskolan utvecklar sin förståelse för grundläggande demokratiska värden

Beskrivning

Utbildningen i de kommunala förskolorna ger barnen likvärdiga möjligheter att uttrycka sina tankar och åsikter för att ha inflytande över sin vardag. Alla barns olika språkliga och kommunikativa förmågor och behov tas till vara för att skapa förutsättningar för ett tillgängligt och fungerande språk för alla barn. Medarbetarna har kompetens och kunskap om barnkonventionen och dess intentioner är tydliga i undervisningen.

Förväntat resultat

Barnens intressen och behov ligger till grund för hur utbildningen utformats. Barnkonventionens intentioner är synliga i utbildningens innehåll.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andelen vårdnadshavare som anser att barnen på förskolan ges lika möjligheter att utvecklas oberoende av kön, etnisk tillhörighet, religion eller funktionsnedsättning.	95		År
Andelen vårdnadshavare som anser att förskolans medarbetare bemöter deras barn med respekt	100		År
 Vårdnadshavares sammanfattande omdöme om förskolans arbete med normer och värden	90		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förskolans medarbetare ska erbjudas kompetensutveckling i språk och kommunikation i syfte att ge alla barn likvärdiga möjligheter att uttrycka sig och kommunicera	2020-01-01	2020-12-31
Förskolans medarbetare ska erbjudas kompetensutveckling om Barnkonventionen för att säkerställa att barns rättigheter tas till vara.	2020-01-01	2020-12-31
Förskolans Resursenhet ska erbjuda förskolans medarbetare kompetensutveckling om barn i behov av särskilt stöd i syfte att stärka alla barns möjligheter att utvecklas utifrån sin egen förmåga.	2020-01-01	2020-12-31

Enhetsmål:

Gruppen är en tillgång där varje barn har sin självklara plats, ges utrymme och blir lyssnad på.

Förväntat resultat

- Likabehandlingsplanerna följs upp, utvärderas, hålls aktuella och revideras utifrån barngruppernas specifika behov samt ligger till grund för hur utbildningen utformats.
- Barnen kan utifrån sina förutsättningar ta ansvar för sina handlingar och för miljön på förskolan samt att barnkonventionens intentioner är synliga i verksamheten och i utbildningens innehåll.

Arbetsätt

- Alla barn i våra verksamheter ges lika möjlighet att uttrycka sina tankar och åsikter. På så sätt får de möjlighet till delaktighet och inflytande över sin vardag. Likabehandlingsarbetet går som en röd tråd i allt arbete vi gör tillsammans med barnen. Vi har en mycket tydlig systematik i vårt arbete med planen mot diskriminering och kränkande behandling. Vi följer upp vårt främjande och förebyggande arbete kontinuerligt i det systematiska kvalitetsarbetet och i våra gemensamma forum.
- Pedagogerna ansvarar för att alla barn kommer till tals och får uttrycka sina tankar och åsikter samt att deras synpunkter tas tillvara. Barnen deltar i olika former av aktiviteter och olika beslutsfattanden som syftar till att utveckla förmågan att förstå och handla efter demokratiska principer. Barnkonventionen är en viktig del av det demokratiska uppdraget i förskolan men också en del i vårt normkritiska arbete för att motverka diskriminering och kränkande behandling.

Resursanvändning

Vi har en tydlig organisation som skapar möjlighet att ha möten med ett riktat innehåll. Lokal ledningsgrupp, samordningsgrupp och utvecklingsgrupp som har tydliga uppdrag på vardera förskola. FN:s barnkonventions material- Lika och olika. Våra planer mot diskriminering och kränkande behandling. Systematiskt främjande och förebyggande arbete kring frågor om mänskliga rättigheter.

Basmiljödokument samt ett dokument om barnkonventionen.

Uppföljning

Arbetslaget följer upp våra förväntade resultat kontinuerligt genom reflektion i vårt systematiska kvalitetsarbete. Alla arbetslag skriver en projektplan och projektberättelse under verksamhetsåret utifrån verksamhetsplanen och den aktuella barngruppens behov och intressen. Det är ansvariga förskollärare som tillsammans med arbetslaget ansvarar för att arbetet utvärderas och utvecklas. Utvärdering görs vid terminsslut. Projektberättelserna ligger till grund för utvärderingen vid årsskiftet samt vid läsårets slut. Projektberättelsen är dessutom ett underlag för breven pedagogerna skriver till vårdnadshavarna en gång per månad. Vi analyserar brukarundersökningen, barnsamtalen och indikatorn noga inför varje terminsslut och gör de åtgärder som behövs för att utveckla verksamheten.

Utveckling

Vi fortsätter arbeta systematiskt i vårt SKA för att fördjupa och utveckla våra verksamheter. Vi kommer också implementera skolplattformen på samtliga förskolor i enheten under 2020.

Nämndmål:

Alla barn i förskolan utvecklas och lär utifrån sina förmågor i undervisningsmiljöer av hög kvalitet

Beskrivning

Utbildningen i de kommunala förskolorna bedrivs utifrån sina förutsättningar i likvärdiga pedagogiska undervisningsmiljöer. Samsyn kring miljö och material samt pedagogernas förhållningssätt är prioriterade utvecklingsområden som skapar förutsättningar för barns lärande och utveckling.

Den reviderade läroplanen ligger till grund och tydliggör förskollärares och barnskötares olika ansvar för utbildningen. Gemensamma strukturer för förskolornas systematiska kvalitetsarbete finns och erbjuds som stöd för en likvärdig utbildning. Språk, matematik, naturvetenskap och rörelse tillsammans med hållbar utveckling prioriteras särskilt i undervisningen.

Förväntat resultat

Alla barn i de kommunala förskolorna möter likvärdiga undervisningsmiljöer och utmanas och utvecklas utifrån sina förmågor.

Skolplattformen omfattar och erbjuder gemensamma strukturer som stöd för förskolornas systematiska kvalitetsarbete.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Självvärdering utifrån läroplansuppdraget avseende undervisningsmiljöer	3,5		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förskoleavdelningen ska fortsätta att utveckla gemensamma strukturer för det systematiska kvalitetsarbetet	2020-01-01	2020-12-31
Förskoleavdelningen ska tillsammans med förskoleenheterna utforma ställningstaganden som ska ligga till grund för en likvärdig och tillgänglig undervisningsmiljö	2020-01-01	2020-12-31
Förskolorna ska utveckla sina arbetssätt med kvalitetsindikatorn i syfte att höja undervisningsmiljöernas kvalitet	2020-01-01	2020-12-31

Enhetsmål:

Varje barn i Hägersten-Liljeholmens förskolor möts av pedagogiska miljöer där material och pedagogernas förhållningssätt återspeglar läroplanens intentioner.

Förväntat resultat

- Alla barn på våra förskolor möter likvärdiga undervisnings- och digitala miljöer som är tillgängliga, tydliga, utmanande och inspirerar till utforskande, lärande och lek.

- Skolplattformen omfattar och erbjuder gemensamma strukturer som stöd för enhetens systematiska kvalitetsarbete och majoriteten av våra medarbetare i enheten är insatta och arbetar utifrån det.

Arbetsätt

- De pedagogiska och digitala miljöerna på våra förskolor ska stödja tanken om att lärandet sker i samspel med andra barn, vuxna och med vårt miljö och material. Barnen ska möta en tydlig, tillgänglig och utmanande pedagogisk och digital miljö. Materialet ska vara varierat och både locka och utmana barnen till såväl självständigt som handlett utforskande. Den pedagogiska och digitala miljön ska stötta och utmana barnen inom läroplanens alla områden. Alla våra förskolor följer enhetens basmiljödokument och arbetar med programmering utifrån barnens intressen.

- Genom skolplattformen och våra gemensamma möten följer vi upp kvalitetsarbetet systematiskt. Genom vårt dokument i onenote (SKA) dokumenterar vi arbetet i barngruppen samt får kontinuerligt återkoppling från chefer på det vi gör. Startsidan och planering och bedömning är de två verktyg i skolplattformen som kommer starta upp under läsåret. Utbildning och kompetensutveckling inom området kommer vara en stor del av våra innehåll på gemensamma nätverk och möten under året så att medarbetare känner trygghet i användandet av verktygen.

Resursanvändning

Pedagogernas engagemang och kompetens. Biträdande rektor med ansvar för pedagogiska ledarskapet som utmanar och handleder genom att vara en god förebild i verksamheterna. Biträdande rektor är med på de olika forum pedagogerna har under veckorna och ställer reflekterande och utmanande frågor som gör att verksamheten utvecklas. Dokument vi använder oss av är bland annat basmiljödokumentet, Språkprogrammet, SKA, IKT ram.

Uppföljning

Arbetslaget följer upp våra förväntade resultat kontinuerligt genom reflektion i vårt systematiska kvalitetsarbete. Alla arbetslag skriver en projektplan och projektberättelse under verksamhetsåret utifrån verksamhetsplanen och den aktuella barngruppens behov och intressen. Det är ansvariga förskollärare som tillsammans med arbetslaget ansvarar för att arbetet utvärderas och utvecklas. Utvärdering görs vid terminssluten. Projektberättelserna ligger till grund för utvärderingen vid årsskiftet samt vid läsårets slut. Projektberättelsen är dessutom ett underlag för breven pedagogerna skriver till vårdnadshavarna en gång per månad. Vi analyserar brukarundersökningen, barnsamtalen och indikatorn noga inför varje terminsslut och gör de åtgärder som behövs för att utveckla verksamheten.

Utveckling

Vi fortsätter arbeta systematiskt i vårt SKA för att fördjupa och utveckla våra verksamheter. Vi kommer också implementera skolplattformen på samtliga förskolor i enheten under 2020.

KF:s inriktningsmål:

2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring

Nämndmål:

Boende i Hägersten-Liljeholmen har tillgång till ett rikt utbud av kultur och evenemang

Beskrivning

Kulturaktiviteter genomförs i nämndens verksamheter samt genom bidragsgivning till lokala föreningar.

Förskolorna tilldelas en kulturpeng baserat på barnantal. Alla barn i förskolan får möta och själv prova olika former av kultur och skapande enligt stadens program, Kultur i ögonhöjd. Barnen i förskolan har under sin förskoleperiod tillgång till ett varierat utbud av böcker och besöker bibliotek. Barnen möter olika former av kultur och kulturyttringar samt skapande verksamhet som integreras i undervisningen.

Äldreomsorgen arrangerar en kulturmånad med olika program och aktiviteter.

Kultur och skapande integreras i verksamhetens ordinarie arbete.

Förväntat resultat

Föreningar har möjlighet att söka bidrag för lokal verksamhet.

Barn på förskola får möta och själva prova olika former av kultur och skapande.

Kultur och skapande integreras i verksamhetens ordinarie arbete.

Enhetsmål:

Varje barn får under sin förskoleperiod möta och själv prova olika former av kultur.

Förväntat resultat

- Barnen i våra förskolor får själva möta och prova olika former av kultur och skapande.

Arbetsätt

- Kultur i förskolan omfattar kultur för, med och av barn, som stimulerar fantasin och utvecklar barns kunskap i och förmåga att uttrycka sig i olika former. Pedagogerna inom förskolorna planerar och genomför kulturupplevelser utifrån den pedagogiska verksamheten, projektarbeten och läroplanen för förskolan (Lpfö 98 rev.2016). Genom den skapande verksamheten får barnen tillfälle att utveckla sin kreativa förmåga i olika former. Barnen ges dagliga tillfällen att skapa och konstruera med hjälp av olika material och tekniker och att utveckla sin motorik genom olika sinnen såsom exempelvis dans, rörelse och drama. Besök på

biblioteket och att uppmärksamma traditionella högtider och egna traditioner. Vi följer den lokala kulturplanen som är framtagen för enheten och vi har ett interkulturellt förhållningssätt.

Resursanvändning

Pedagogernas engagemang och kompetens, enhetens biträdande rektor med ansvar för pedagogiskt ledarskap och som är vår enhets kulturombud. Enheten har en kulturgrupp. Inom enheten tar vi tillvara pedagogers specifika kunskaper och intressen inom området kultur så att det kommer barnen i vår enhet tillgodo exempelvis genom yoga för våra äldsta barn i alla förskolor. En lokal kulturplan.

Uppföljning

Arbetslaget följer upp våra förväntade resultat kontinuerligt genom reflektion i vårt systematiska kvalitetsarbete.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
 Andel inköpta ekologiska måltider och livsmedel i staden i kronor av totala värdet av inköpta måltider och livsmedel	60 %	55 %	År
 Klimatpåverkan från upphandlade livsmedel och måltider	1,9	1,9 kg CO ₂ per kg livsmedel	År
 Relativ energieffektivisering i stadens verksamheter		2 % energieffektivisering relativt 2018	År
 Totalt köpt energi i stadens verksamheter	3,3 GWh	1945 GWh	År

Nämndmål:

Stadsdelsnämndens verksamheter gör medvetna val för att ta ansvar för miljön

Beskrivning

Stadsdelsnämnden utgår från klimathandlingsplan 2020-2023 samt miljöprogrammet 2020-2023 i sitt miljö- och klimatarbete. Verksamheterna ska arbeta aktivt med att sortera matavfall, minska användningen av plast, förebygga att avfall uppstår, minska energiförbrukningen och göra klimatsmarta tjänsteresor. Förskolorna ska genomföra åtgärder för att bibehålla nivå 2 samt fortsätta arbetet med nivå 3 enligt kemikaliecentrums vägledning för en giftfri förskola. Vidare arbetar förvaltningen vidare med att kartlägga och granska hur verksamheterna kan minska sin klimatpåverkan. Detta sker främst genom investeringar eller genom beteendeförändring. Klimatinvesteringsmedel kommer att sökas vid behov, förvaltningen skannar kontinuerligt verksamheterna efter tänkbara klimatinvesteringar.

Inom verksamheter som serverar mat kommer medvetenhet och kunskap om livsmedels klimatpåverkan att öka och verksamheterna kommer att arbeta för att minska dessa. Det innebär bl.a. ökad andel vegetarisk kost i förskolan samt ökad andel säsongsbetonad och närproducerad mat i verksamheterna.

Inom äldreomsorgens verksamheter är dietisten och kostombuden viktiga kunskapsbärare- och spridare i utvecklingsarbetet kring klimatpåverkan.

Förväntat resultat

Användningen av plast i verksamheterna minskar. Matavfall återvinns i hög grad där det är möjligt. Avfall som uppstår ska tas om hand på ett resurseffektivt sätt enligt avfallshierarkin. Energiförbrukningen i förvaltningen minskar. Alla förskolor uppnår nivå 2 enligt kemikaliecentrums vägledning för en giftfri förskola och arbetar aktivt för nivå 3.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förskoleavdelningen ska erbjuda förskolornas kokkar och kokerskor kompetensutveckling för att höja kunskaperna om ekologisk matlagning och kopplingen till klimatpåverkan	2020-01-01	2020-12-31
Förskolorna ska genomföra åtgärder för att bibehålla nivå 2 samt arbeta för att uppfylla kraven i nivå 3 enligt kemikaliecentrums vägledning för kemikaliesmart förskola.	2020-01-01	2020-12-31
Verksamheterna ska minska användningen av plast.	2020-01-01	2020-12-31

Enhetsmål:

Enhetens medarbetare arbetar aktivt för att göra miljövänliga val i verksamheten

Förväntat resultat

- Alla förskolor i enheten ska följa Kemikaliesmart förskola och är minst på nivå 2.
- Alla pedagoger ska genomgå webbutbildningen Stockholmsstad erbjuder inom området.
- Kockarna uppnår 60% ekologiska livsmedel och gör sina inköp i Agresso systemet.

Arbetsätt

Alla pedagoger ska genomgå den webbaserade utbildningen i Kemikaliesmart förskola.

- Alla arbetslag inventerar sina miljöer utifrån Kemikaliesmart förskola.
- Kockarna gör medvetna och ekologiska val vid inköp av livsmedel samt matlagning. De gör sina inköp via stadens inköpsmodul Agresso.

Resursanvändning

Stockholmsstads webbutbildning för kemikaliesmart förskola och vårt egna dokument för basmiljö inom förskoleverksamhet.

Uppföljning

Vi följer upp på våra utvärderingsdagar och genom miljövårdsdokumentet som finns inom enheten.

KF:s inriktningsmål:

3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser

Nämndmål:

Stadsdelsnämndens verksamheter har en långsiktigt hållbar ekonomi

Beskrivning

Verksamheterna ska bedrivas inom beslutad budget. Styrning och uppföljning ska vara tydlig. En tydlig ekonomistyrning och säkerhet i prognoser är en förutsättning för att skapa och behålla stabilitet i verksamheten. Enheterna följer regelbundet upp ekonomin genom kontakter mellan enhetschef, avdelningschef och controller inför månads- och tertialrapporter.

Inför 2020 finns det på flera utförarenheter inom avdelningens för social omsorg behov av att anpassa organisationen och minska bemanningen så att verksamheterna får en långsiktigt hållbar ekonomi och kan drivas inom given budgetram. På vissa verksamheter kan man effektivisera genom att samutnyttja lokaler. Behoven har uppkommit utifrån minskat antal brukare/deltagare och förändrade behov hos brukare/deltagare. Även inom individ- och familjeomsorgens myndighetsutövning kan förändringar i organisation och bemanning bli nödvändiga.

Förväntat resultat

Verksamheterna bedrivs på ett kostnadseffektivt sätt.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningens avdelningar ska fortsätta att utforma och använda ledningsrapporter i syfte att utveckla arbetet med uppföljning och dialog om verksamheternas resultat.	2020-01-01	2020-12-31
Prognosuppföljning	2020-01-01	2020-12-31

Enhetsmål:

Enhetens verksamhet har en långsiktigt hållbar ekonomi

Förväntat resultat

- Varje förskola inom enheten ska ha en budget i balans

Arbetsätt

Vi har tydliga rutiner för intag av vikarier och vem som ansvarar för att ringa in vikarier till förskolorna. Vi har även tydliga rutiner för inköp och en skriftlig uppföljningsmall på alla våra inköp.

Vi arbetar för att alltid ha fulla barngrupper och att alla inom enheten känner ansvar för att vi ska ha en god kvalitet och ett gott rykte så att vi blir attraktiva verksamheter att gå på.

Resursanvändning

Enheten har genomgått av budget en gång i månaden med controller på förvaltningen. Vi har tydliga rutiner och en tydlig medvetenhet kring inköp av material och förbrukningsvaror.

Uppföljning

En gång i månaden med controller.

En gång i månaden med de som ansvarar för inköp och egen uppföljning månadsvis så vi kan se tidiga mönster i ekonomin på vardera förskola.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna

Nämndmål:

Stadsdelsnämnden är en attraktiv arbetsgivare som erbjuder en god arbetsmiljö

Beskrivning

Förvaltningen nyttjar stadens kompetensförsörjningsprocess som stöd i arbetet med att rekrytera, behålla och utveckla medarbetare och chefer. Kompetensutvecklingsinsatser sker ofta i samverkan med staden, andra förvaltningar och externa aktörer.

Arbetet i enlighet med handlingsplanen för socialsekreterare och biståndshandläggares arbetssituation fortgår under 2020 utifrån den reviderade handlingsplanen. När någon medarbetare utsätts för hot eller våld i tjänsten erbjuder förvaltningen långsiktigt stöd.

Ett nära och gott ledarskap i verksamheterna som stödjer utveckling och innovation är en förutsättning en för utvecklingen av arbetsmiljön inom verksamheterna.

För att stärka chefs- och ledarskapet inom stadsdelsförvaltningen ska chefer vid behov genomgå stadens chefsutvecklingsprogram och andra utvecklingsinsatser inom professionen och i rollen som chef och ledare.

För att ytterligare stärka chefs- och kompetensförsörjningen krävs en strukturerad successionsplanering inom förvaltningen.

Som ett led i att utveckla arbetet med den långsiktiga kompetensförsörjningen ska stadens kompetensförsörjningsprocess följas.

För att öka andelen förskollärare och antalet utbildade barnskötare är kompetensförsörjning ett prioriterat område. Förskoleavdelningen har ett långsiktigt utvecklingsarbete som omfattar ledarskapsutveckling för förskollärare och rektorer samt kompetensförsörjning. I kompetensförsörjningsarbetet ingår områden som VFU (verksamhetsförlagd utbildning för förskollärare), APL (arbetsplatsförlagt lärande för barnskötare), mentorskap för nyexaminerade förskollärare, introduktion för nyanställda samt kompetensutveckling och

karriärmöjligheter. Samarbete sker med lärosäten.

Arbetet med Handlingsplan förbättrad arbetssituation för förskollärare och barnskötare fortsätter både lokalt och övergripande inom förskoleavdelningen. Strukturer för ett likvärdigt arbete på förskoleenheterna ska skapa förutsättningar för att arbeta med handlingsplanen utifrån lokala behov och förutsättningar.

Redan i dagsläget finns svårigheter att rekrytera sjuksköterskor och i viss mån arbetsterapeuter och fysioterapeuter/ sjukgymnaster. I samarbete med äldrenämnden ska ett handlingsprogram tas fram för den legitimerade hälso- och sjukvårdspersonalen, i syfte att underlätta nyrekrytering och minska personalomsättningen inom gruppen.

Alla anställda som arbetar heltid erbjuds en timme friskvård per vecka när arbetet så tillåter. Deltidsanställda erbjuds friskvårdstid i proportion till anställningsgraden.

Alla anställda kan köpa ett årskort till Stockholms kommunala sim- och idrottshallar till subventionerat pris. Kortet gäller för bad, gym och gruppträning.

Alla anställda kan erhålla en subvention till friskvårdsaktivitet med högst 1 200 kr per anställd och år.

Stadsdelsförvaltningen har avtal som gör att medarbetare får ett rabatterat pris vid tecknande av medlemskap hos t.ex. SATS och Friskis & Svettis. Genom anställningen i staden finns möjligheter till rabatterade medlemsavgifter även på andra gym.

Förväntat resultat

Nya medarbetare får en god introduktion.

Nyexaminerade förskollärare erbjuds en mentor under sitt första år.

Ledare erbjuds handledning och stöd i sitt ledarskap.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Alla enheter ska utifrån medarbetarundersökningens resultat göra en handlingsplan som åtgärdas och följs upp under året.	2020-01-01	2020-12-31
Allmän visstidsanställning minimeras.	2020-01-01	2020-12-31
Förbättra förutsättningarna för att anställa personer med funktionsnedsättning.	2020-01-01	2020-12-31
Förskoleenheterna ska utforma lokala handlingsplaner för förbättrad arbetssituation för förskollärare och barnskötare som en fortsättning på Projektet förbättrad arbetssituation för förskollärare och barnskötare.	2020-01-01	2020-12-31
Förvaltningen säkerställer att samtliga hot- och våld-incidenter riktade mot förvaltningens medarbetare registreras i IA och följs upp med avseende på att den utsatte upplever tillräckligt stöd från staden som arbetsgivare.	2020-01-01	2020-12-31

Enhetsmål:

Telefonplans förskolor ska vara en attraktiv arbetsplats där vi som arbetsgivare erbjuder en god arbetsmiljö och en hög trivsel för våra medarbetare.

Förväntat resultat

- Nya medarbetare ska få en bra introduktion på våra förskolor och nyexaminerade förskollärare erbjuds en mentor under sitt första år.

- Medarbetarenkäten visar på en hög nöjdhet inom området delaktighet och inflytande.

Arbetsätt

- Enheten nyttjar stadens kompetensförsörjningsprocess som stöd i arbetet med att rekrytera, behålla och utveckla medarbetare.
- Arbetet med Handlingsplan förbättrad arbetsituation för förskollärare och barnskötare fortsätter både lokalt och övergripande inom förskoleavdelningen. Strukturer för ett likvärdigt arbete på förskoleenheterna ska skapa förutsättningar för att arbeta med handlingsplanen utifrån lokala behov och förutsättningar.

Resursanvändning

En tydlig struktur på det systematiska arbetsmiljöarbetet och en god samverkan med arbetsplatsombuden för att skapa en god arbetsmiljö och en hög trivsel.

Uppföljning

Månadsvis i vårt systematiska arbetsmiljöarbete, på APT, på arbetsmiljömöten. två ggr om året görs egna arbetsmiljöenkäter på det fysiska och psykosociala. Medarbetarenkäten för alla stadens medarbetare görs en gång om året.

Nämndmål:

Stadsdelsnämndens verksamheter arbetar kostnadseffektivt med fokus på kärnverksamheterna

Beskrivning

Stadsdelsnämnden ska verka för att energiförbrukningen inom nämndens verksamheter minskar. Samutnyttjande av lokaler ska eftersträvas och lokalanvändandet ska kartläggas. Verksamheterna har ett gott stöd från stödverksamheterna. En tydlig ekonomistyrning ska leda till att tilldelade resurser används effektivt med fokus på kärnverksamheterna.

Utvecklingen inom äldreomsorgen med digitaliseringslösningar för ökad trygghet, integritet och självständighet kan också innebära att resurserna kan användas på ett effektivare sätt och riktas till äldre med störst behov.

Förväntat resultat

Att nämndens verksamheter använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna. Stadsdelsnämnden har tillgång till lokaler som motsvarar det faktiska behovet och energiförbrukningen i dessa minskar. Nämndens lokaler är tillgängliga och välplanerade.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förskoleavdelningen ska samverka med avdelningen för samhällsplanering i syfte att effektivisera planeringen för lokalförsörjning.	2020-01-01	2020-12-31

Uppföljning av ekonomi

Resursanvändning

Budget 2020

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsförvaltning

Budgetår:	2020
Enhet :	Telefonplans förskolor
Enhetschef:	Liselott Hedman

Beloppen anges i TKr	Budget
<i>Intäkter</i>	
Taxor och avgifter	0
Hysesintäkter	0
Bidrag	582
Försäljning	57437
Övriga externa intäkter	0
<i>Summa intäkter</i>	58019
<i>Kostnader</i>	
Personalkostnader	49758
Övriga personalkostnader	1560
Lokalkostnader	1692
Entreprenader och köp av verksamhet	384
Övriga kostnader	4620
<i>Summa kostnader</i>	58014
<i>Summa netto</i>	-5

Övrigt